

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра журналістики та українознавства

06-10-56М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних завдань та самостійної роботи з
навчальної дисципліни **«Медіакультура»**
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за
освітньо-професійною програмою «Журналістика»
спеціальності 061 «Журналістика» денної форми навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою
з якості ННІЕМ
Протокол № 2
від 19 жовтня 2021 року

Рівне – 2021

Методичні вказівки до виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Медіакультура» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика» денної форми навчання [Електронне видання] / Супрун Л. В. – Рівне : НУВГП, 2021. – 24 с.

Укладач: Супрун Л. В., д.соц.ком., професор кафедри журналістики та українознавства.

Відповідальний за випуск: Малевич Л. Д., к.філол.н., доцент, завідувач кафедри журналістики та українознавства.

Керівник групи забезпечення
спеціальності 061 Журналістика

Супрун В. М.

© Супрун Л. В., 2021
© НУВГП, 2021

ЗМІСТ

I. Вступ	4
II. Теми практичних занять	7
Тема 1. Медіакультура як навчальна дисципліна.....	8
Тема 2. Медіакультура як феномен епох модерну і постмодерну.....	9
Тема 3-4. Медіакультура і міфи ХХ століття.....	10
Тема 5. Медіаменеджмент як інтеграційна система.....	11
Тема 6. Медіавіртуальність. Виклики інформаційної епохи	12
Тема 7-8. Медіакультура в системі цінностей сучасного суспільства.....	13
Тема 9. Медіапродукція. Медіатекст. Медіамова	15
Тема 10. Медіаспоживач. Медіаосвіта.....	17
III. Питання для підготовки до іспиту.....	19
IV.Рекомендована література	21

I. Вступ

**Щодо поняття «медіакультура»,
то це дітище сучасної культурологічної
теорії, уведене для позначення особливого
типу культури інформаційного суспільства**

Наталія Кириллова

Розширюючи сферу впливу на соціум, кожен вид медіа ініціює власний досвід комунікації людини зі світом, де інформація формує особистість, зокрема культуру її поведінки в медіасередовищі. Тому назріла потреба систематизувати й узагальнити значення засобів масової комунікації як акумуляторів і ретрансляторів актуальних духовних цінностей суспільства. У той же час виникла необхідність у розгляді соціокультурного процесу взаємодії особистості з медіа. Ці два процеси сукупно формують предмет дослідження медіакультури, що тільки починає ставати об'єктом розгляду вітчизняних теоретиків журналістики.

Нормативний курс «**Медіакультура**» викладається студентам, які навчаються за спеціальністю «Журналістика», для набуття ними теоретикометодологічних знань культурно-комунікаційних процесів вітчизняного та зарубіжного медіаландшафту.

Мета курсу – дати уявлення про взаємовплив культури на мас-медіа, мас-медіа на культуру соціуму, а також культуру спілкування суспільства із засобами масової комунікації в діахронічній і синхронічній практиках.

Завдання курсу:

1) розкрити зміст поняття медіакультури в контексті процесу модернізації суспільства, зокрема його інформатизації;

2) проаналізувати ступінь впливу на медіакультуру різних соціальних інститутів і структур: міфології, ідеології, науки, класичної спадщини та сучасних віянь, релігії, художньої культури;

3) розглянути співвідношення медіакультури (як

культури масової, тиражованої, повсякденної) з культурою високою (елітарною) у продукуванні й підтриманні духовних цінностей;

4) показати роль медіакультури як посередника у взаємодії між владою та суспільством, соціумом й особистістю, різними спільнотами і соціальними групами;

5) визначити характер змін, які відбуваються в нашому суспільстві, розглянути зв'язок цих процесів з модернізацією в цілому;

6) розкрити соціокультурні фактори, що впливають на трансформацію медіасередовища й медіапростору: інформаційно-комунікаційні технології, медіаринок, створення єдиного (глобального) інформаційного простору, роль медіаменеджменту та нову роль журналістики, медіакритики тощо;

7) з'ясувати значимість медіаосвіти, яка сприяє не тільки росту медіаграмотності, але й соціалізації особистості.

На лекційних заняттях розглядаємо історію і теорію медіакультури як навчальної і наукової дисципліни. Семінарські заняття присвячено теоретичному і практичному аналізу проблемних питань медіакультури як регулятора діяльності з усіма засобами масової комунікації, запропоновано проблемно-пошукові завдання, пов'язані з діяльністю здобувачів як дослідників медіапростору. Спеціальну увагу приділено самостійній роботі студентів (у світлі залучення України до Європейської системи вищої освіти): до занять подаються практичні завдання і списки основної та додаткової літератури.

Для з'ясування рівня засвоєння знань студентами проводимо комплексний контроль у вигляді іспиту. Підсумкова оцінка в балах вираховується за накопичувальною системою. Кожен студент має можливість набрати максимальну кількість балів у межах дисципліни, використовуючи різні способи набуття знань. Академічні успіхи студентів оцінюємо за шкалою ECTS та за традиційною вітчизняною шкалою.

Ключові слова курсу: медіасередовище, аудіовізуальна комунікація, модерн, постмодерн, преса, кіномистецтво, телеаудиторія, чорно-біле і кольорове

телебачення, аналогове та цифрове телебачення, новітні медіатехнології, медіаполітика, Інтернет, нові види медіакомунікації, медіаосвіта, медіаменеджмент.

II. Теми практичних занять

Загальна кількість годин – 120. Лекції – 20.

Практичні заняття – 20. Самостійна робота – 80.

№ з/п	Назви тем практичних занять	Кількість годин
1.	Медіакультура як навчальна дисципліна	2
2.	Медіакультура як феномен епох модерну і постмодерну	2
3-4	Медіакультура і міфи ХХ століття	4
5.	Медіаменеджмент як інтеграційна система	2
6.	Медіавіртуальність. Виклики інформаційної епохи	2
7-8.	Медіакультура в системі цінностей сучасного суспільства	4
9.	Медіапродукція. Медіатекст. Медіамова	2
10.	Медіаспоживач. Медіаосвіта	2
	Разом	20

Змістовий модуль 1. Медіакультура як наука і навчальна дисципліна

Тема 1. Медіакультура як навчальна дисципліна

План

1. Предмет, мета і завдання курсу.
2. Медіагенезис. Історичні типи медіа.
3. Медіакультура як знакова система.
4. Соціальні функції медіа культури

Основна література

1. Кириллова Н. Б. Медиакультура: теория, история, практика : учебное пособие. Москва : Академический Проект; Культура, 2008. С 3–53.
2. Зражевська Н. І. Розуміння медіакультури: комунікація, постмодерн, ідентичність, ідеології, медіа контроль : монографія. Черкаси : Видавець Ю. Чабаненко, 2012. С. 7–175.
3. Жижина М. В. Медиакультура: Культурно-психологические аспекты. Москва : Вузовская книга, 2009. С. 52–90.
4. Лисинюк М.В. Медіакультура: сутнісні особливості та специфіка. Питання культурології. 2020. № 36. С. 38–48.
5. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навчальний посібник / О. Т. Баришполець, Л. А. Найдьонова, Г. В. Мироненко, О. Є. Голубєва, В. В. Різун та ін.; за ред. Л. А. Найдьонової, О. Т. Баришпольця. Київ : Міленіум, 2010. С. 67–155.
6. Джеймс Л. Мас-медіа, комунікація, культура: глобальний підхід. Київ : Вид-во «К.І.С.», 2002. 264 с.
7. Суминова Т. Н. Информационные ресурсы художественной культуры (артосферы). Москва : Академический Проект, 2006. 480 с.

Додаткова література

1. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество, культура. Москва : ГУ ВШЭ, 2000. 608 с.
2. Панарин А. Испытание глобализмом. Москва : ЭКСМО, 2000. 415 с.
3. Петрова Н. П. Виртуальная реальность. Москва : Аквариум, 1997. 256 с.
4. Розина И. Н. Педагогическая компьютерно-опосредованная коммуникация. Москва : Логос, 2005. 439 с.

Тема 2. Медіакультура як феномен епох модерну і постмодерну

План

1. Культура модерну.
2. Медіаінновації індустріального суспільства.
3. Кінематограф у просторі медіакультури.
4. Культура постмодерну Особливості давньогрецької лірики.

Основна література

1. Кириллова Н. Б. Медиакультура: теория, история, практика : учебное пособие. Москва : Академический Проект; Культура, 2008. С. 54–91, 142–211.
2. Зражевська Н. І. Розуміння медіакультури: комунікація, постмодерн, ідентичність, ідеології, медіаконтроль : монографія. Черкаси: Видавець Ю. Чабаненко, 2012. С. 243–292.
3. Трыков В. П. История зарубежной журналистики: От истоков до Второй мировой войны : учебное пособие. Москва : Инфомедиа Паблишерз, 2007. 440 с.
4. Тоффлер Э. Третья волна. Москва : АСТ., 1999. 784 с.
5. Фрейлих С.П. Теория кино: от Эйзенштейна до Тарковского. Москва : Искусство, 2008. 512 с.

Додаткова література

1. Гірліна Н. Ю. Соціально-філософський аналіз медіакультурного простору соціалізації : дис. ... канд. філос. наук : 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії. Запоріжжя, 2020. 232 с.
2. Хмельницький О. О. Інформаційна культура: Підготовка кадрів до інформаційної роботи : навч. посібник. Київ : КНТ, 2007. 200 с.

Тема 3-4. Медіакультура і міфи ХХ століття

План

1. Міф як базисний феномен медіакультури.
2. Міфологізація преси.
3. Міфотворчість у кіно.
4. Телебачення як фабрика міфів.

Основна література

1. Кириллова Н.Б. Медіакультура: теория, история, практика : учебное пособие. Москва : Академический Проект; Культура, 2008. С. 92–141.
2. Бутиріна М.В. Стереотипи масової свідомості: особливості формування та функціонування у медіа середовищі : монографія. Дніпропетровськ : Вид-во «Слово», 2009. 368 с.
3. Павлюк Л. Знак, символ, міф у масовій комунікації : посібник. Львів : ПАІС, 2006. 120 с.
4. Лосев А.Ф. Диалектика мифа. Москва : Академический Проект, 2008. 303 с.
5. Кара-Мурза С. Манипуляция сознанием. Москва : Эксмо, 2005. 832 с.

Додаткова література

1. Космеда Т. Аксіологічні аспекти прагмалінгвістики: формування і розвиток категорії оцінки : монографія. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. 350 с.
2. Костенко Н. В. Ценности и символы в массовой коммуникации : монография. Київ : Наукова думка, 1998. 130 с.
3. Кузнецова О.Д. Ціннісно-етичне регулювання журналістської діяльності в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. філол. наук : 10.01.08. Київ, 1999. 40 с.

Тема 5. Медіаменеджмент як інтеграційна система

План

1. Медіаменеджмент як феномен управлінської культури інформаційної епохи.
2. Медіаполітика держави і правова основа медіаменеджменту.
3. Інтернет та електронний менеджмент.
4. Інновації аудіовізуального менеджменту.

Основна література

1. Кириллова Н.Б. Медиакультура: теория, история, практика : учебное пособие. Москва : Академический Проект; Культура, 2008. С. 320–415.
2. Бебик В.М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технологія, техніка паблік рилейшнз : монографія. Київ : МАУП, 2005. 400 с.
3. Головкин Б. Информационный менеджмент массовой коммуникации. Київ : Академический Проект, 2005. 288 с.
4. Кобелев О.А. Электронная коммерция : учебное пособие. Москва : Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2006. 684 с.

5. Чельшева И. В., Шаповалова В. С. Медиаобразование и менеджмент: история развития. Таганрог : Изд-во ТГПИ, 2007. 212 с.

Додаткова література

1. Основи медіаменеджменту [електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 073 «Менеджмент», спеціалізації «Медіаменеджмент та адміністрування у видавничо-поліграфічній галузі» / О. М. Барзилович, З. В. Григорова, Л. А. Пунчак та ін.; КПП ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові данні (1 файл: 2,2 Мбайт). Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. 296 с.

2. Сучасний медіаменеджмент в друкованих ЗМІ: Шляхи роздержавлення української преси. Вид. 2-ге, доповн. та виправлене / за ред. В. Іванова та Н. Ланге. Київ : ЦВП, АУП, 2008. 300 с.

Змістовий модуль 2. Актуальні проблеми медіа культури

Тема 6. Медіавіртуальність. Виклики інформаційної епохи

План

1. Інформаційна епоха. Інформаційне суспільство. Глобалізм як реальність інформаційної епохи.
2. «Демасифікація» масмедіа (Е. Тоффлер) – наслідок інформатизації.
3. Аудіовізуальна культура як основа ЗМК в інформаційну епоху.
4. Телекратія: кваліфікація поняття.
5. Кліп-культура та механізми її маніпулятивного впливу на масову свідомість.
6. Роль комп'ютеризації у розвитку медіакультури.
7. Місце мережі Інтернет у сучасній медіакультурі.
8. Сутність понять «віртуальність», «віртуальна реальність», «квазіреальність», «реальна віртуальність».

9. П'ятивимірний модель медіавіртуальності.

Основна література

1. Кириллова Н. Б. Медиакультура: теория, история, практика : учебное пособие. Москва : Академический Проект; Культура, 2008. С. 212–239.

2. Медиакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навчальний посібник / О. Т. Баришполець, Л. А. Найдьонова, Г. В. Мироненко, О. Є. Голубєва, В. В. Різун та ін.; за ред. Л. А. Найдьонової, О. Т. Баришпольця. Київ : Міленіум, 2010. С. 192–251.

Додаткова література

1. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество, культура. Москва : ГУ ВШЭ, 2000. 608 с.

2. Панарин А. Искушение глобализмом. Москва : ЭКСМО, 2000. 415 с.

3. Петрова Н. П. Виртуальная реальность. Москва : Аквариум, 1997. 256 с.

4. Розина И. Н. Педагогическая компьютерно-опосредованная коммуникация. Москва : Логос, 2005. 439 с.

5. Снедден Р. Изобретения XX века. Интернет. Москва : МАХАОН, 1998. 48 с.

Завдання (індивідуальна робота)

Здійснить у формі есе аналіз позитивних і негативних аспектів інформаційних та комунікаційних можливостей Інтернету як медіазасобу.

Тема 7-8. Медиакультура в системі цінностей сучасного суспільства

План

1. Медіакультура в інформаційному океані ціннісного розмаїття.
2. Основні напрямки аксіологічних досліджень медіатексту.
3. Зміна ціннісної картини світу на фоні його інформаційної глобалізації.
4. Вплив медіакультури на традиційні культурні універсалиї.
5. Контркультура і субкультура як пошук ідентичності в медіатизованому просторі.
6. Медіакультура як арена інформаційних воєн.
7. Методика кліп-контенту у формуванні уявлення про трансльовану ТБ ціннісну картину світу.

Основна література

1. Зражевська Н. І. Розуміння медіакультури: комунікація, постмодерн, ідентичність, ідеології, медіаконтроль : монографія. Черкаси : Видавець Ю. Чабаненко, 2012. С. 177–241.
2. Кузнецова Т.В. Аксіологічні моделі мас-медійної інформації : монографія. Суми : Університетська книга, 2010. 304 с.
3. Гірліна Н. Ю. Соціально-філософський аналіз медіакультурного простору соціалізації : дис. ... канд. філос. наук : 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії. Запоріжжя, 2020. 232 с.

Додаткова література

1. Байдаров Э.У. Влияние глобализации на культуру и ценности человека. CREDO NEW: теоретический журнал. URL: <http://credonew.ru/content/view/510/30/>.
2. Винтерхофф-Шпурк П. Медиапсихология: основные принципы. Харьков : Изд-во Гуманитарного ун-та, 2007. 288 с.
3. Кавалеров А.А. Цінність в соціокультурній трансформації. Одеса : Астропринт, 2001. 224 с.

4. Каган М.С. Философская теория ценности. Санкт-Петербург : Петрополис, 1997. 295 с.

5. Космеда Т. Аксиологічні аспекти прагмалінгвістики: формування і розвиток категорії оцінки : монографія. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. 350 с.

6. Костенко Н.В. Ценности и символы в массовой коммуникации : монография. Київ : Наукова думка, 1998. 130 с.

7. Кузнецова О.Д. Ціннісно-етичне регулювання журналістської діяльності в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. філол. наук : 10.01.08. Київ, 1999. 40 с.

8. Мадисон А. Маршалл Маклюэн и информационные войны. URL: <http://www.smi.ru/text>.

9. Поликарпова Е.В. Аксиологические функции масс-медиа в современном обществе. Ростов /н/ Д, 2002. 66 с.

Завдання (індивідуальна робота)

Дослідіть репрезентацію образу ... у кінофільмах, телесеріалах, у рекламі, в Інтернеті (на вибір): - жінка, материнство; - чоловік, герой, мужність; - любов, кохання, сім'я; - дитина, сім'я; - образ природи, здорового й морального способу життя; - образ Батьківщини / України, патріотизм у медіатекстах; - образ добра і зла у формі конструктивної (наука, мистецтво, творчість) та деструктивної (війни, кримінал, технокатастрофи) діяльності людини.

Тема 9. Медіапродукція. Медіатекст. Медіамова

План

1. Поняття «медіатекст». Основні категорії медіатексту. Типологія медіатекстів.

2. Методи дослідження медіатекстів.

3. Медіатекст друкованих ЗМІ: жанрово-стилістичний аспект.

4. Жанрова і прагматистична специфіка телевізійного та радійного текстів.

5. Специфіка Web-медіатексту.
6. Прагмалінгвістичні особливості рекламного тексту і специфіка його редагування.
7. PR-текст як різновид медіатексту.
8. Медіатехнології. Типи технологій у виробництві медіапродукції.
9. Мова медіатекстів: слово, звук, образ. Використання культурних стереотипів, архетипів, символів, знаків, кодів тощо. Фрагмент / кадр, монтаж, широкий план, ракурс та ін.
10. Мова впливу: образно-емоційна та раціональна, вербалізована.

Основна література

1. Современный медиатекст : учебное пособие / отв. ред. Н. А. Кузьмина. Омск : Полиграфический центр «Татьяна», 2011. 414 с.
2. Добросклонская Т. Г. Медиалингвистика: системный подход к изучению языка СМИ. Москва : Флинта: Наука, 2008. 203 с.

Додаткова література

1. Амзин А. Новостная интернет-журналистика. Москва : Аспект Пресс, 2011. 144 с.
2. Баранов А. Н. Лингвистическая экспертиза текста: теория и практика : учеб. пособие. Москва : Флинта: Наука, 2007. 2007. 592 с.
3. Зирка В. В. Манипулятивные игры в рекламе: Лингвистический аспект. Изд. 2-е, испр. Москва : Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2010. 256 с.
4. Иванова К. А. Копирайтинг: секреты составления рекламных и PRтекстов. Санкт-Петербург : Питер, 2005. 160 с.
5. Иссерс О. С. Речевое воздействие : учебное пособие для студентов, обучающихся по специальности «Связи с общественностью». Москва : Флинта: Наука, 2009. 224 с.

6. Ким М. Н. Жанры современной журналистики : монография. СанктПетербург : Изд-во Михайлова В. А., 2004. 338 с.

7. Медіаосвіта та медіа грамотність : підручник / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Центр вільної преси, 2012. 352 с.

Завдання (групова робота)

Створіть медіатекст у формі: - допису (невеличкої газетної статті на актуальну суспільну тематику); - рекламного оголошення / слогана; - зображення: святкового, рекламного, політичної агітки (колажі, аплікації, малювання, фотомонтаж та ін.); - відеоролика; - веб-сторінки («блогу – «живого журналу»); - виразної та адекватної візуальної самопрезентації у фотоальбомі (на одному із сайтів, у соціальних мережах чи живому журналі); - інформаційного проекту: газета, радіогазета, її електронна версія.

Тема 10. Медіаспоживач. Медіаосвіта

План

1. Медіакультура як здобуте в процесі споживання медіапродукції надбання особистості у формі знань, умінь, навичок.

2. Медіаспоживач. Медіакомпетентність.

3. Медіаосвіта як комплексний процес, що базується на методиках різних наукових дисциплін.

4. Основні теорії та концепції медіаосвіти.

5. Система понять медіаосвіти. Функції медіаосвіти.

6. Аналіз зарубіжного досвіду медіаосвіти.

7. Вітчизняна модель медіаосвіти.

8. Особливості соціалізації дитини в умовах кіберсередовища.

9. Превентивні заходи із профілактики медіазалежності: формування медіакультури.

10. Роль бібліотеки в реалізації цілей медіаосвіти.

Основна література

1. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навчальний посібник / О. Т. Баришполец, Л. А. Найдюнова, Г. В. Мироненко, О. Є. Голубєва, В. В. Різун та ін.; за ред. Л.А. Найдюнової, О.Т. Баришпольця. Київ : Міленіум, 2010. С. 251–362.
2. Кириллова Н.Б. Медиакультура: теория, история, практика : учебное пособие. Москва : Академический Проект; Культура, 2008. С. 416–448.
3. Жижина М.В. Медиакультура: Культурно-психологические аспекты. Москва : Вузовская книга, 2009. С. 83–90.

Додаткова література

1. Винтерхофф-Шпурк П. Медиапсихология: основные принципы. Харьков : Изд-во «Гуманитарный Центр», 2007. 288 с.
2. Практична медіаосвіта: авторські уроки : збірка / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. 447 с.
3. Федоров А. В. Медиаобразование будущих педагогов. Таганрог : Изд-во Кучма, 2005. 314 с.
4. Федоров А. В. Развитие критического мышления и медиакомпетентности. Москва : Изд-во МОО ВПП ЮНЕСКО «Информация для всех», 2008. 616 с.
5. Шариков А. В. Медиаобразование: мировой и отечественный опыт. Москва : АПН, 1990. 66 с.
6. Шендеровський К. С. Соціальна освіта та соціальні комунікації : тексти лекцій. Київ : Вид-во Київ. нац. ун-у ім. Т. Шевченка, 2011. 206 с.

Завдання (індивідуальна робота)

Здійсніть дослідження обраного на власний розсуд із ЗМК медіатексту за схемою:

1 – Сприймаємо (читаємо, розглядаємо, дивимося й слухаємо);

2 – Аналізуємо вид медіатексту, його форму, зміст;

3 – З'ясовуємо смисловий акцент медіатексту і використану психотехнологію, мету, спрямування медіатексту, а також аналогію з іншими медіатекстами;

4 – Аргументуємо свої думки щодо представленого медіатексту, оцінюємо його;

5 – Узагальнюємо попередній аналіз у формі власного судження: Це корисна чи непотрібна інформація? Що вона мені дає? Формуємо власне ставлення до медіатексту.

ІІІ. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

1. Предмет, завдання й основні поняття курсу «Медіакультура».

2. Медіагенезис. Історичні типи медіа.

3. Медіакультура як знакова система.

4. Соціальні функції медіакультури.

5. Медіакультура в інформаційному океані ціннісного розмаїття.

6. Контркультура і субкультура як пошук ідентичності в медіатизованому середовищі.

7. Медіакультура як арена інформаційних воєн.

8. Культура модерну.

9. Медіаінновації індустріального суспільства.

10. Кінематограф у просторі медіакультури.

11. Культура постмодерну.

12. Міф як базисний феномен медіакультури.

13. Міфологізація преси.

14. Міфотворчість кіно.

15. Телебачення як «фабрика міфів».

16. Інформаційна епоха. Інформаційне суспільство. Глобалізм як реальність інформаційної епохи.

17. «Демасифікація» мас-медіа – наслідок інформатизації.
18. Аудіовізуальна культура як основа ЗМК в інформаційну епоху.
19. Кліп-культура та механізми її маніпулятивного впливу на масову свідомість.
20. Роль комп'ютеризації в розвитку медіакультури.
21. Місце мережі Інтернет у сучасній медіакультурі.
22. П'ятивимірний модель медіавіртуальності.
23. Медіаменеджмент як феномен управлінської культури інформаційної епохи.
24. Медіаполітика держави і правова основа медіаменеджменту.
25. Інтернет та електронний менеджмент.
26. Інновації аудіовізуального менеджменту.
27. Поняття «медіатекст». Основні категорії медіатексту. Типологія медіатекстів.
28. Методи дослідження медіатекстів.
29. Медіатекст друкованих ЗМІ: жанрово-стилістичний аспект.
30. Жанрова і прагматистична специфіка телевізійного та радіоного текстів.
31. Специфіка Web-медіатексту.
32. Прагматистичні особливості рекламного тексту.
33. PR-текст як різновид медіатексту.
34. Медіатехнології. Типи технологій у виробництві медіапродукції.
35. Мова медіатекстів.
36. Медіаспоживач. Медіакомпетентність.
37. Система понять медіаосвіти. Функції медіаосвіти.
38. Основні теорії та концепції медіаосвіти.
39. Аналіз зарубіжного досвіду медіаосвіти.
40. Превентивні заходи із профілактики медіазалежності.
41. Роль бібліотеки в реалізації цілей медіаосвіти.
42. Критичний аналіз навчальної літератури з курсу «Медіакультура».

IV. Рекомендована література

1. Актуальні тренди сучасного комунікативного простору : колективна монографія / за заг. ред. В. Д. Демченка. Дніпро : ГРАНІ, 2020. 100 с.
2. Амзин А. Новостная интернет-журналистика. Москва : Аспект Пресс, 2011. 144 с.
3. Байдаров Э. У. Влияние глобализации на культуру и ценности человека. CREDO NEW: теоретический журнал. URL: <http://credonew.ru/content/view/510/30/>.
4. Баранов А. Н. Лингвистическая экспертиза текста: теория и практика : учеб. пособие. Москва : Флинта: Наука, 2007. 592 с.
5. Баранов О. А. Медиаобразование в школе и вузе. Тверь : Изд-во Твер. гос. ун-та, 2002. 87 с.
6. Бутиріна М. В. Стереотипи масової свідомості: особливості формування та функціонування у медіа середовищі : монографія. Дніпропетровськ : Видво «Слово», 2009. 368 с.
7. Винтерхофф-Шпурк П. Медиапсихология: основные принципы. Харьков : Изд-во Гуманитарного ун-та, 2007. 288 с.
8. Гірліна Н. Ю. Соціально-філософський аналіз медіакультурного простору соціалізації : дис. ... канд. філос. наук : 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії. Запоріжжя, 2020. 232 с.
9. Данилевская Н. В., Ху Сяосюэ. Современная медиакультура и ее новые языковые реалии (на примере концепта «успешная женщина»). Дискурс современных масс-медиа в перспективе теории, социальной практики и образования: I Междунар. науч.-практ. конф. Белгород, БелГУ, 1–4 апреля 2014 г. : сб. науч. работ / под ред. Е.А. Кожемякина, А. В. Полонского, А. Г. Ходеева. Белгород : КОНСТАНТА, 2014. С. 329–336.
10. Добросклонская Т. Г. Медиалингвистика: системный подход к изучению языка СМИ. Москва : Флинта, 2008. 203 с.
11. Дубин В. В. Интеллектуальные группы и символические формы. Очерки социологии современной культуры. Москва : Новое издательство, 2004. 352 с.
12. Жижина М. В. Медиакультура: Культурно-психологические аспекты. Москва : Вузовская книга, 2009. С. 83–90.

13. Зирка В. В. Манипулятивные игры в рекламе: Лингвистический аспект. Изд. 2-е, испр. Москва : Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2010. 256 с.
14. Зражевська Н. І. Розуміння медіакультури: комунікація, постмодерн, ідентичність, ідеології, медіаконтроль : монографія. Черкаси: Видавець Ю. Чабаненко, 2012. С. 177–241.
15. Иванова К. А. Копирайтинг: секреты составления рекламных и PRтекстов. Санкт-Петербург : Питер, 2005. 160 с.
16. Иссерс О. С. Речевое воздействие : учебное пособие для студентов, обучающихся по специальности «Связи с общественностью». Москва : Флинта: Наука, 2009. 224 с.
17. Кавалеров А. А. Цінність в соціокультурній трансформації. Одеса : Астропринт, 2001. 224 с.
18. Каган М. С. Философская теория ценности. Санкт-Петербург : Петрополис, 1997. 295 с.
19. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество, культура. Москва : ГУ-ВШЭ, 2000. 608 с.
20. Ким М. Н. Жанры современной журналистики : монография. СанктПетербург : Изд-во Михайлова В.А., 2004. 338 с.
21. Кириллова Н. Б. Медиакультура: теория, история, практика : учебное пособие. Москва : Академический Проект; Культура, 2008. 496 с.
22. Космеда Т. Аксіологічні аспекти прагмалінгвістики: формування і розвиток категорії оцінки : монографія. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. 350 с.
23. Костенко Н. В. Ценности и символы в массовой коммуникации : монография. Київ : Наукова думка, 1998. 130 с.
24. Кузнецова О. Д. Ціннісно-етичне регулювання журналістської діяльності в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. філол. наук : 10.01.08. Київ, 1999. 40 с.
25. Кузнецова Т. В. Аксіологічні моделі мас-медійної інформації : монографія. Суми : Університетська книга, 2010. 304 с.
26. Лисинюк М. В. Медіакультура: сутнісні особливості та специфіка. Питання культурології. 2020. №36. С. 38–48.

27. Мадисон А. Маршалл Маклюэн и информационные войны. URL: <http://www.smi.ru/text>. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навчальний посібник / О. Т. Баришполець, Л. А. Найдьонова, Г. В. Мироненко, О. Є. Голубева, В. В. Різун та ін.; за ред. Л. А. Найдьоновой, О. Т. Баришпольця. Київ : Міленіум, 2010. С. 192–251.

28. Медіаосвіта та медіа грамотність : підручник / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О.В. Волошенюк; за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Центр вільної преси, 2012. 352 с.

29. Панарин А. Испытание глобализмом. Москва : ЭКСМО-Пресс, 2000. 416 с.

30. Паркер С. Изобретения XX века. Компьютер. Москва : Махаон, 1996. 48 с.

31. Поликарпова Е. В. Аксиологические функции масс-медиа в современном обществе. Ростов /н/ Д, 2002. 66 с.

32. Практична медіаосвіта: авторські уроки : збірка / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. 447 с.

33. Розина И. Н. Педагогическая компьютерно-опосредованная коммуникация. Москва : Логос, 2005. 460 с.

34. СМИ и Интернет. Проблемы правового регулирования. Москва : ЭКОПРИНТ, 2003. 320 с.

35. Снедден Р. Изобретения XX века. Интернет. Москва : МАХАОН, 1998.

36. Современный медиатекст : учебное пособие / отв. ред. Н.А. Кузьмина. Омск : Полиграфический центр «Татьяна», 2011. 414 с.

37. Суминова Т. Н. Информационные ресурсы художественной культуры (артосферы). Москва : Академический Проект, 2006. 480 с.

38. Супрун В. М. Аксиологічна концептосфера жіночої прози української діаспори середини XX століття : монографія. Вінниця : Твори, 2020. 416 с.

39. Федоров А. В. Медиаобразование будущих педагогов. Таганрог : Изд-во Кучма, 2005. 314 с.

40. Федоров А. В. Развитие критического мышления и медиакомпетентности. Москва : Изд-во МОО ВПП ЮНЕСКО «Информация для всех», 2008. 616 с.

41. Хмельницький О. О. Інформаційна культура: Підготовка кадрів до інформаційної роботи : навч. посібник. Київ : КНТ, 2007. 200 с.

42. Череповська Н. І. Психологічний захист від візуальної інформації. Методика «Антиреклама». Соціальний педагог. 2009. №10. С. 24–33.

43. Шариков А. В. Медиаобразование: мировой и отечественный опыт. Москва : АПН, 1990. 65 с.

44. Шендеровський К. С. Соціальна освіта та соціальні комунікації : тексти лекцій. Київ : Вид-во Київ. нац. ун-у ім. Т. Шевченка, 2011. 206 с.

45. Шкляр В. Теорія і методика журналістської творчості : конспект лекцій. Київ : МІЛП, 1999. 31 с.

Інтернет-ресурси

46. <http://psyfactor.org/lib>

47. <http://www.unesco.ru/rus/pages/bythemes/stasya29062005124316.php>

48. <http://www.ifap.ru>

49. <http://www.mediaeducation.boom.ru>

50. <http://osvita.mediasapiens.ua/mediapsihologiya>